

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΜΟΝΑΔΙΚΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΩΝ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ

Διευθυντής: Χ. ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗΣ
Συνδιευθυντής: Π. ΠΕΤΣΚΟΣ

Έτος 14ον - Αριθ. Φύλλου 1073
Γραφεία: Όδου Μητροπόλεως 25

Τιμή Φύλλου Δραχ. 5
Έτος ίδρύσεως 1923

ΤΡΙΤΗ
22 Δεκεμβρίου 1936

Η ΕΠΙΒΡΑΒΕΥΣΙΣ

ΑΙ ΚΡΙΣΕΙΣ ΔΙΑΠΡΕΘΝ...

Ο ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗΣ

...ΕΛΛΗΝΩΝ ΛΟΓΟΤΕΧΝΩΝ

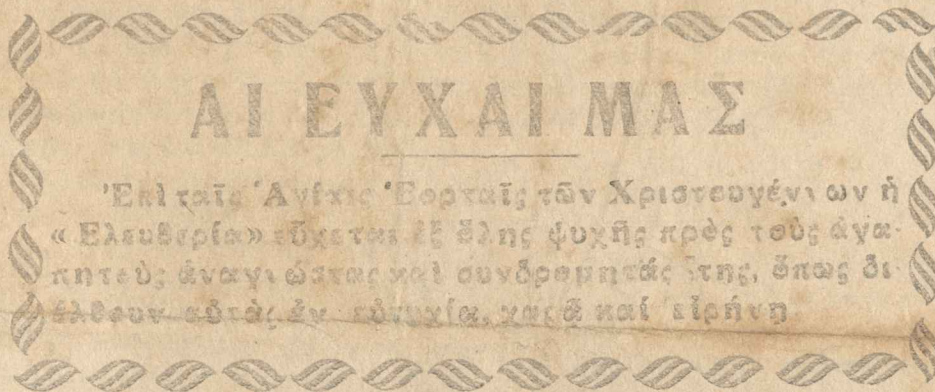
Τό 'Υπουργείον Παιδείας εκτιμών τὸ πολὺτιμον ἀπὸ Ἑθνικῆς ἀπόψεως λογοτεχνικὸν ἔργον τοῦ Διευθυντοῦ τῆς «Ἐλευθερίας» κ. Χρ. Χρηστοβασίλη, ἡμεῖς τοῦτο διαβραβεύομεν. Τό ποσὸν βέβαια δὲν ἔχει καμμίαν σημασίαν. Ἡ χειρονομία ὅμως τοῦ Ἑλληνικοῦ κράτους ἀμείβοντος τὸν μακροχρόνιον πνευματικὸν μέχθον ἑνὸς ἀγνοῦ Ἑλλήνος θεσπίζοντος ὅλας τὰς δυνάμεις εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς πατρίδος καὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἔρχεται νὰ ἀποδείξῃ ὅτι ὁ Χρηστοβασίλης εἶναι πράγματι μεγάλος καὶ ὅτι ἡ ἀξία του, ἡ μεγάλη του ἀξία, ἀναγνωρίζεται ἀπολύτως καὶ ἀπὸ μέρους τοῦ ἐπισήμου Ἑλληνικοῦ Κράτους.

Ὁ χώρος αὐτὸς δὲν ἔπαρκεν οὐτε καὶ διὰ τὴν ἀσθενέστεραν ἀκόμη σκιαγραφίαν τῆς προσωπικότητος καὶ τοῦ ἔργου τοῦ Χρηστοβασίλη. Πλὴν ὅμως τὸν Χρηστοβασίλην ὅλοι τὸν ἐγνώρισαν καὶ τὸν ἐθαύμασαν ὅλοι καὶ ὅσοι δὲν εἶχον λόγους, δὲν ἔκρυψαν τὸν θαυμασμόν των αὐτόν.

Ὡς πολεμιστὴς ὁ Χρηστοβασίλης διέπρεψε θάσας εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Ἑλλάδος τὴν ζωὴν καὶ τὸ αἷμα του. Ὡς πεζογράφος δὲν ἔπαυσε ποτὲ πλουτίζων τὴν Ἑλληνικὴν λογοτεχνίαν μὲ ἔργα μεγίστης ἀξίας λογοτεχνικῆς, διαπνεόμενα ἀπὸ ἑνα τόνον ἀκραφονοῦς καὶ ἀγνῆς φιλοπατρίας καὶ προσκομιζόντα πολὺτιμα ὠφέλη εἰς τὴν λογογραφίαν καὶ τὴν ἱστορίαν τοῦ Ἑθνικοῦ. Τὸ κειμηλιὸν τοῦ ἔργου, πλούσιον καὶ ἐκλεκτόν, ἐκτὸς τῆς τεχνικῆς του τελειότητος καὶ ὑπεροχῆς, πάλαι, ὁλόκληρον ἀπὸ ἑνα παλμὸν λατρείας πρὸς τὴν πατρίδα, λαμπρύνεται ἀπὸ τὴν ἀδολον ἀγνότητά τῆς Ἡπειρωτικῆς ψυχῆς καὶ ἀγλαΐζεται ἀπὸ τὸ κάλλος καὶ τὴν αἴγλην τῆς Ἡπειρωτικῆς φύσεως. Μέσα εἰς τὸ ἔργον τοῦ ὁ Χρηστοβασίλης ἔχει κλείσει ὅλην τὴν ψυχὴν τῆς Ἡπείρου μὲ τοὺς παλαιούς της καὶ ἀγνοὺς πόθους πρὸς τὴν χάραν, μὲ τοὺς πόνους καὶ τὰ δυνεῖρά της.

Ὡς δημοσιογράφος ὁ διευθυντὴς τῆς «Ἐλευθερίας» ἐπάλαιε πάντοτε καὶ ἠγωνίσθη ἀγῶνας σκλη-

ροῦς ἀλλ' εὐγενεῖς, ὑπὲρ τοῦ γενικοῦ Ἡπειρωτικοῦ καλοῦ. Ἡ γνώμη του ἀνεπηρέαστος πάντοτε καὶ ἀνιδιοτελής εἶχεν ἐφ' ὅλων τῶν ζητημάτων ἀπόλυτον βαρύτητα. Διότι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ὁ κ. Χρηστοβασίλης ἔγραφε, ὑπηγορεύετο πάντοτε ἀπὸ τὴν ἀγάπην καὶ τὸν πόνον πρὸς τὴν Ἡπείρον, τὴν ὁποῖαν ὡς μετέρα ἐλάτρευσε. Ὅταν ὁ Ἑλληνικὸς τύπος, μὴδὲ τοῦ Ἡπειρωτικοῦ ἐξαιρουμένου, εἶχεν ἐκκλί-

ΑΙ ΕΥΧΑΙ ΜΑΣ

Ἐπὶ ταῖς Ἀνάξιν Ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων ἡ «Ἐλευθερία» εὐχεται εἰς ὅλης ψυχῆς πρὸς τοὺς ἀγαπητοὺς ἀναγνώστὰς καὶ συνδρομητάς της, ὅπως διέλθουν εὐτάχως τὴν εὐτυχία, γὰρ καὶ εἰρήνη.

νεὶ τῆς ἀποστολῆς καὶ τῶν καθηκόντων του, ὁ κ. Χρηστοβασίλης μὴ δεχόμενος κανένα, οὐτε τὸν παραικρότερον συμβιβασμόν καὶ μὴ ἀνεχόμενος τὴν κραιπάλην καὶ τὸ κομματικὸν ὄργιον, ἔλεγεν ἀπὸ τῶν στηλῶν τούτων πάντοτε τὴν ἀλήθειαν, τὴν ἀλήθειαν τὴν ἀνεπηρέαστον καὶ ἀπόλυτον, τῆς ὁποίας ἡ σκληρότης, πολὺ λάκεις εἶχεν ἐξαγριώσει ἐκείνους οἱ ὁποῖοι τὴν ἐπικρατήσιν των ἐστήριζον εἰς τὸ ψεῦδος καὶ τὴν κομματικὴν ἐκμετάλλευσιν.

Ὑπῆρξεν ὁ μόνος ἐξ ὅλων τῶν Ἑλλήνων δημοσιογράφων, ὁ ὁποῖος, πονῶν πραγματικῶς τὴν πατρίδα, μόλις πρὸ ἐξαμήνου περίπου εἶπε καὶ ὑπέδειξεν ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ γίνῃ διὰ τὴν σωθῆν Ἑλλάδα. Καὶ τότε ὁπότε ἡ Ἑλλάς μετὰ τὴν 4ην Αὐγούστου ἐσώθη, τὰ πράγματα τὸν δικαιώνουν καθ' ὅλην τὴν γραμμὴν. Ἀλλ' ἀσχέτως πρὸς αὐτὸ ἡ ἐπιβραβεύσις τοῦ ἔργου του ὑπὸ τῆς πολιτείας, ὑπῆρξεν ἡ μεγαλύτερη δικαιοσύνη τῶν ἀγῶνων καὶ τῶν πνευματικῶν του μόχθων. Ἡ πολιτεία ἡ ἰδίᾳ μᾶς ἐδείξεν ὅτι ὁ Χρηστοβασίλης εἶναι πράγματι μεγάλος. Τοῦτο πρέπει καὶ ὅλοι ἀνεξαιρέτως ἡμεῖς νὰ ἀναγνωρίσωμεν καὶ πρέπει ἀκόμη ἡ Ἡπείρος νὰ σεμνύνεται διὰ τὸ τέκνον τῆς αὐτοῦ.

Π.

Ὑπὸ τὸν ἀναγνώστην τίτλον ὁ διαπρεπὴς λογοτέχνης κ. Σπύρτης Μυριβήλης (δημοσίους προχθεῖς εἰς Ἀθηναίαν συνάδελφον τὸ κατωτέρω σημείωμα διὰ τὴν προσφαιμένη καὶ τὴν ἐν γένει λογοτεχνικὴν δραστηριότητα τοῦ διευθυντοῦ τῆς «Ἐλευθερίας» κ. Χρ. Χρηστοβασίλη.

Μῆνες τώρα εἶναι ποὺ βοσκοῦμαι στήν Ἀθήναι εἰς ἀστέρας καὶ σεβαστοὺς πατέρας τοῦ Ἑλληνικοῦ διηγήματος. Ὁ Κοῦρετς ὁ Χρηστοβασίλης. Τὸ πολὺ ἀγωνιστοῦ τοῦ Σουλῶ εἶναι σήμερα ἕνας διαρκὲς γέρος, ποὺ βοσκοῦμαι ἡμεῖς καὶ εὐχαριζοῦμαι τὰ

τὰ θεμέλια. Κινούμεθα μέσα (οὐδ' ἐρεῖται, περπατοῦμε κάτω ἀπὸ μισογνοῦς μισμένους τοίχους, ποὺ κινδυνεύουν νὰ πέσουν στὸ κεφάλι μας, σκοινιά, φρονιμὸς σὲ δρόμους ἀνασκαμμένους, γὰρ μέρους παγίδες.

Δὲν ὑπάρχει σωτηρία;

Πῶς δὲν ὑπάρχει. Τὴν εἶπε ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Κράτους.

Νὰ ξαναγορίσουμε στήν Ἑλλάδα. Στὸν ἐσώτερον πολιτισμὸ τῆς Στὴν αἰὶνὰ ἀνθρωπιά ποὺ διακρίνει αὐτὸν τὸν πολιτισμὸ ἀπὸ ὅλους τοὺς ἄλλους.

Λοιπὸν ὁλόκληρο τὸ ἔργο τοῦ Χρηστοβασίλη εἶναι Ἑλληνικόν, μὲ τὴν καθάρωστην σημασίᾳ τῆς λέξεως. Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ἔκλεισε μέσα στὰ στήθεα του τὴν Ἑλλάδα. Προχθεῖς μοῦ ἔδωκε ἕνα τόμ. διηγήματα οἱ δικοὶ του καὶ πρόσκειται θαρρῶς σύντομα νὰ κυκλοφορήσουν. Εἶναι ἕνα βιβλίον ποὺ διηγείται τὴ φοιτητικὴ ζωὴ τῶν μικρῶν μαθητῶν τὴν ἐποχὴ ποὺ ὁ ἴδιος ἦταν παιδί. «Τὰ διηγήματα τοῦ μικροῦ σχολικοῦ». «Εἶσι τὰ λέει. Λοιπὸν, δὲν φαντάζεστε τὴν δρασί, τὸ μυστήριον, ἀλλὰ καὶ τὴ φοιτητικὴν ζωὴν μέσα ἀπ' τὸ βιβλίον. Ὁλόκληρο τὸ ὑπουργεῖον Παιδείας ν' ἀγοράσῃ καὶ νὰ στείλῃ σ' ὅλους τοὺς δασκάλους καὶ ἀπὸ ἕνα. Ὁ βλῆκανε ἡ καὶ μέσα τὴν φοβερὴν ἀπὸ τὴν ποίαν τοῦ ἐταγνέματος τῶν γραμμένων μ' ἕνα τρόπον ἐφαρμύνη ἀ χαριτωμένων.

Μὰ πρέπει νὰ βοεθῇ τὸς νὰ ἐκδοθῇ ὁλόκληρο τὸ ἔργο τοῦ σεβαστοῦ συγγραφέως. Εἶναι ἕνα ἔθνος καθήκον γιὰ τὰ Ἑλληνικὰ Γράμματα».

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Ὁ κίρκος τῆς χαμπάνας, ἡ συρροὴ πλῆθους πιστῶν εἰς τοὺς ναοὺς τῆς ὁρθοδόξου Χριστιανοσύνης, τὰ ἐκκλησιαστικὰ τροπάρια, ἀποσπῶν τὰ κίνητρα εἰσεῖν, τὰ ὁποῖα μετουσιώνουν τὴν ψυχὴν καὶ τὴν στέλλουν μακριά, εἰς ἐξέτους τόπους, ἐκεῖ κάτω, πλουτοπρὸ δύο χιλιάδων ἐτῶν, ἐγεννᾶτο, εἰς ἕνα σταυλόν, ἐντὸς τῶν ἀγῶνων, ὑπὸ πτωχῆς μητρὸς, ἐν βρέφος, τὸ ὁποῖον σκοπὸν τοῦ βίου του ἔταξε νὰ σώσῃ τὸν εἰς τὸν βόστρον κυλόμενον κόσμον!

Ἀνθρώπος ἀνέναντος, ἀπὸλλογμένα, ἀδύνατον, μέγας ὁ ἀδωροῦ καὶ ὁ ἀνθρωπότης, ἐπάλαιε ἐπανειλημμένως πρὸς τὴν ἡμετέραν τοῦ τόπου χάριν, ἐπάλαιε σκληρῶς πρὸς τοὺς ἐπιδόχους καὶ πεισιπρατοῦς τῆς κοινωνίας, μετὰ τὸν σκοπὸν νὰ μεταδόσῃ τὴν ἀγάπην, τὴν φιλοφροσύνην, τὴν ἀγάπην, τὴν αἰσθητικὴν, τὴν ὁποῖαν πραγματικῶς ὄντως ἡ κοινωνία μὴ εἶναι ἐν ἀνάγκῃ.

Καὶ τὸ κατωτέρωθεν κείμενον ἀγῶνων, δαδωπαθημάτων, τῶν ἐτῶν. Καὶ οὕτω σήμερα, καίτοι ἀκόμη ἐποχὴ πενιχρῆς ἀποδόσεως τῆς θυσίας του, ὅπου δὲν ὑπάρχει ἀπὸ θρησκείας καὶ ἐλπίας ἀπὸ τῆς ἀγάπης, ἡμεῖς καὶ ἀδελφοὶ ἀισθητικῶς εἰσέως, ἐλεηροσύνης

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

